

Mál nr. 129/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn váttryggðs (X)

Skaðabótaábyrgð. Verslun/þjónusta.

Gögn.

1. Málskot móttakið 15. apríl 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 29. apríl 2024.
3. Tölvupóstur lögmanns M dags. 4. september 2024.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M hlaut líkamstjón þegar hann féll ofan í gryfju við húseignina Dalsmára 9-11 (hér eftir húseignin A) í Kópavogi hinn 10. mars 2022. X er með atvinnustarfsemi í húseigninni en af gögnum málsins verður ekki ráðið að X sé eigandi húseignarinnar heldur sé það annað fyrirtæki. M starfar í húseigninni, hjá öðru fyrirtæki en X. Húseignin er þannig að ganga þarf um göngubru yfir gryfju við húseignina til að komast inn í hana. Af ljósmyndum af vettvangi má sjá að umrædd göngubru er búin handriðum og við hlið göngubruarinnar eru stóðir úr jární fyrir reiðhjól sem standa við gryfjubrúnir sitt hvoru megin við göngubruna. Á brúnum gryfjunnar sitt hvoru megin við göngubruna er síðan gróft grjót.

Í skýrslu Vinnueftirlitsins dags. 15. mars 2022 koma fram þau fyrirmæli að tryggja skuli að fallvarnir séu í lagi og að starfsfólk komist að og frá starfsstöð/vinnusvæði á greiðan, öruggan og hindrunarlausan hátt og að fara skuli strax í að tryggja tímabundnar fallvarnir við göngubruna ásamt húseiganda og lóðareiganda sem og að framkvæmda skuli varanlegar aðgerðir til að tryggja öryggi fólks.

Nánar tiltekið varðandi slys M þá er M blindur og hafði komið að húseigninni að morgni hins 10. mars 2022 með leigubifreið. Af lýsingu M í málskoti má ráða að leigubifreiðin hafi stöðvað á öðrum stað en M var vanur og M gengið áleiðis að göngubrunni, hélt hann færi á réttum stað til að fara inn á brúna en gekk við það fram af gryfjubruninni og féll nokkra metra niður með þeim afleiðingum að hann hlaut líkamstjón af.

M telur að X beri skaðabótaábyrgð á líkamstjóni sínu á grundvelli almennu skaðabótareglunnar og vísar til þess að Z hafi ekki fullnægt skyldum sínum hvað varðar aðbúnað og aðstæður á lóð fasteignarinnar er slysið varð, aðkoma að fasteigninni hafi ekki uppfyllt öryggiskröfur og ekki fullnægjandi viðvaranir eða aðrar ráðstafanir við göngubruna til að koma í veg fyrir slys. M telur sakarmat strangt gagnvart X sem umráðamanni húseignar þar sem X sé þar með starfsemi sem laði að sér almennt til kaups á vöru og þjónustu og verði því að gera fullnægjandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir hættu á tjóni. M vísar til háttætnisreglna laga nr. 46/1980 varðandi öryggisráðstafanir á vinnustöðum sem og byggingarreglugerðar nr. 112/2012 en á báðum stöðum séu almenn ákvæði þar sem gerðar eru kröfur til atvinnurekenda að tryggja öryggi þeirra sem ganga um vinnustaði eða mannvirki. Meðal annars komi fram í gr. 6.2.2 í byggingarreglugerð að hönnun bílastæða og gönguleiða skuli vera með þeim hætti að ekki skapist hættu sem og að huga þurfi sérstaklega að merkingum fyrir blinda og sjónskerta við afmörkun gönguleiða og hæðarbreytingar skuli merkja sérstaklega. Þannig telur M að X sem umráðamanni húseignarinnar A hafi borið að setja upp girðingu á þeim stað sem M féll niður eða gera aðrar ráðstafanir til að koma í veg fyrir fall á þessum stað.

V hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X og vísar til þess að húseignin A sé ekki í eigu X heldur annars fyrirtækis. Allar tilvísanir M til strangs sakarmats eiganda húseignar eigi því við um það fyrirtæki en ekki X. Einnig vísar V til þess að gryfja við húseignina og brú yfir hana hafi verið til staðar frá því að húseignin A hafi verið byggð árið 1995 og ekki liggi fyrir upplýsingar um önnur slys við gryfjuna frá þeim tíma. Einnig er því mótmælt að byggingarreglugerð nr. 112/2012 eigi við um húseignina þar sem hún sé byggð á árinu 1995.

Í tölvupósti lögmanns M frá 4. september 2024 kemur fram að ekki séu gerðar viðbótarathugasemdir í málinu.

Álit.

Í málinu er ágreiningur um hvort X, sem rekur þjónustufyrirtæki í húseigninni A, beri skaðabótaábyrgð á líkamstjóni M og þannig sé fyrir hendi greiðsluskylda úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Í gögnum málsins er aðstæðum þar sem M féll niður ágætlega lýst með ljósmyndum. Einnig liggur fyrir að annað fyrirtæki en X og húseigandi hafi fengið fyrirmæli í skýrslu Vinnueftirlitsins frá 15. mars 2022 um úrbætur við húseignina A. Ekki liggur fyrir að starfsmenn X, sem rekstraraðila í húseigninni A, hafi sýnt saknæma háttsemi í þeim skilningi að á þeim f.h. X hafi hvílt sérstakar skyldur til athafna við aðkomu að húseigninni, en sú aðkoma hafði verið eins við húseignina síðan hún var byggð árið 1995 miðað við fyrirbyggjandi gögn. Ekki liggur fyrir að slys hafi orðið áður á sama stað eða að starfsmönnum X hafi verið kunnugt um sérstaka slysaættu vegna þeirra aðstæðna sem uppi voru þannig að skylda þeirra til sérstakra athafna hafi stofnast. Að því virtu verður ekki lögð skaðabótaábyrgð á X vegna líkamstjóns M og hefur því ekki stofnast greiðsluskylda úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 1. október 2024.
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir